

Linda Lovelace, 'reloaded'

Linda Lovelace, caracteritzada per a 'Deep Throat'.

Durant cinc minuts, els crèdits i ella, que puja al cotxe i va conduint. Cinc minuts amb la betthoveniana *Oda a l'alegria* de música de fons. En versió psiquedèlica, això sí. Tot molt setantaire. Cinc minuts de rellotge i una mica més. Fins que Linda arriba a casa i troba la mare a la cuina. No duu davantal ni prepara pastissos: seu a la taula, amb les cames obertes i cara de tedi mentre un xicot s'escarrassa a practicar-li un cunnilingus. Vet aquí el començament de *Deep Throat* (*Gola profunda*), un film pornogràfic que va esdevenir fenomen de masses.

Quan, passats els anys, van preguntar a Gerard Damiano, que l'havia dirigida, si pensava que era una bona pel·lícula, la seva resposta no podia ser més expressiva: "Noooooo...!". Tanmateix, s'ha convertit en una producció mítica. Objecte de culte, també, per a alguns. I ara, passats deu anys de la mort de la seva protagonista, la Linda Lovelace de vida tumultuosa i contradictòria, dos films es preparen per a l'estrena. Dos. En competició per trobar l'actriu que millor encarnarà el mite, per reflectir el seu temps,

Va ser la primera gran figura del cinema porno i després se'n va desdir. Passats deu anys de la seva mort, dos films plens d'estrelles recreen la vida i el món de Linda Lovelace, la famosa 'Gola profunda'.

per arribar abans a les pantalles, per descriure també la sordidesa que amagaven les càmeres i els somriures, el patiment d'una dona feta símbol i paradoxa.

El fenomen. "He estat atacada per crítics que m'han qualificat de monstre immoral. He de reconèixer que m'agrada molt que m'anomenin així. No

m'avergonyeixo d'haver protagonitzat *Deep Throat*. Al contrari, me'n sento molt orgullosa. Recentment, Frank Sinatra em va comentar que s'havia comprat una còpia del film i que el sol projectar amb freqüència al seu avió privat quan està de gira. També em va dir que quan deixés el meu xicot l'anés a veure."

Aquestes declaracions de Linda Lovelace, aplegades per Casto Escópico en el seu llibre *Sólo para adultos. Historia del cine X* (*La Máscara*, 1996) ens ben mostren la transcendència d'un film que va fer miques els límits que fins aquell moment havien mantingut el gènere dins de circuits tancats i semiclandestins. Amb l'èxit de *Deep Throat*, Lovelace va ocupar portades de diaris i revistes i va esdevenir un rostre conegut arreu. No va tenir sort amb les següents aventures cinematogràfiques, però la seva història s'escriu només a partir d'aquell film. Després de *Deep Throat* ja no hi va haver res més. Només parlar de *Deep Throat*, en tot cas. Per a bé i per a mal, sempre *Deep Throat*.

La història (en aquell temps, els films del gènere porno se solien molestar a inventar històries) és de plantejament estratosfèric: Linda, la protagonista, practica sexe però no en gaudeix. Fins que un metge descobreix que no té el clitoris on toca sinó a la gola. Al fons de la gola. D'aquí el títol del film. El títol i l'acció. Perquè des del moment de la descoberta científica, Linda es dedica a cercar l'orgasme, bo i practicant fel·lacions a tort i a dret.

Val a dir que aquest fet, situat en el context de l'any 1972, tenia un component que avui potser ja no li trobaríem: l'argument, ben mirat, girava al voltant del plaer de la dona. Això va argüir, de fet, la defensa en el procés per "obsceñitat" que es va obrir contra *Gola profunda* a Nova York: que s'hi mostrava la satisfacció sexual femenina (l'orgasme de Linda hi és finalment representat amb focs artificials). L'acusació, en canvi, va al·legar, en fi, que la pel·lícula "mantindria en la seva ignorància" les dones que pensessin que hi podia haver orgasme clitoridial. El plaer femení prenia tant de cos, que fins i tot arribava, d'aquella extravagant manera, a l'estament judicial.

Aquell film, que va marcar tota una època, en va ser, al capdavant, fruit natural. Tal com apunta Escópico en el seu llibre, en aquella primeria dels anys se-

tanta, “el cinema pornogràfic va aprofitar l’eufòric clima d’alliberament sexual que predominava als sectors menys tradicionals de la societat per a abandonar la clandestinitat, desafiar obertament la censura i presentar-se com una conseqüència natural de l’evolució dels costums socials”.

Les claus de l’èxit. A més de tenir en compte el context general, a l’hora d’establir quines van ser les raons de l’èxit de *Deep Throat*, els analistes desataquen la combinació de tres factors: l’actriu, la màfia i els jutges.

D’entrada, és clar, hi havia la capacitat de la mateixa Linda Lovelace per a convertir-se en mite eròtic de les fel·lacions. No era una actriu coneguda. Segons explica Casto Escópico, director i productors es van esforçar a presentar-la directament com una estrella. Per despertar interès. I ho van aconseguir: “L’adequada estratègia de promoció, acompanyada per la favorable resposta de la premsa i el públic van convertir Linda Lovelace en la primera gran figura del porno”. I ella, continua, “es va saber acoblar perfectament al paper de mite fundacional del gènere tot just reconegut”.

El segon factor van ser, ras i curt, els interessos de la màfia. Producció, distribució i exhibició van anar a càrrec del clan Colombo. Ja feia temps que la incipient indústria de la pornografia havia cridat l’atenció dels grups mafiosos, i fins i tot hi va haver batalles entre famílies que es disputaven el control del nou mercat de distribució de vídeos. Escópico transcriu unes explícites paraules de Gerard Damiano quan algú li va preguntar com podia ser que hagués venut els seus drets sobre *Deep Throat* per només 25.000 euros: “És que vol veure’m vostè amb les dues cames trencades?”.

I, finalment, hi va haver l’inestimable ajut del sistema polític i judicial: una seixantena de demandes per obscenitat es van convertir en perfectes spots publicitaris. El sistema judicial dels diversos estats escometia directament contra el film o bé contra cinemes i teatres que gossessin projectar-lo. En van clausurar alguns (fantàstic el cartell que ho anunciava, al World Theatre de Nova York: “el jutge ens ha tallat la gola, el món ho lamenta”). El “metge” de Linda, l’actor Harry Reems, va patir també un judici sonat. El debat sobre la censura i la legalització de

Algunes escenes de *Deep Throat*. El film va tenir pressupost reduït i va aconseguir beneficis astronòmics.

la pornografia es va fer encès. Celebritats de tota mena assistien a les projeccions. Veure *Deep Throat* es va convertir en una espècie d’acte de protesta. O de gest de modernitat. Era la pel·lícula que les parelles de classe mitjana nord-americanes veien juntes. I sense vergonya de ser trobats pels veïns al cinema. “Els mitjans de comunicació”, escriu Casto Escópico, “van tenir un paper decisiu en el llançament comercial del cinema porno. En la seva defensa de la llibertat d’expressió, determinada premsa liberal va arribar a sobrevalorar la qualitat artística del film de Damiano i el mateix fenomen de la pornografia”. Vet aquí l’agosarada afirmació d’un cronista encès de *The New York Review*: “La pornografia és el més important esdeveniment artístic d’aquesta dècada”.

En tot cas, el fet és que aquesta pel·lícula va tenir una transcendència social molt important. Tanta, de fet, que va donar nom a un dels elements de l’escàndol del Watergate: Carl Bernstein i Bob Woodward, els reporters del *Washington Post* que van destapar l’escàndol d’espionatge que havia de fer dimitir Richard Nixon de la presidència dels EUA, van escollir un àlies de moda per al seu informant anònim: “Gola Profunda”, n’hi van dir, precisament.

Linda Susan Boreman. Probablement, ben poc dirà a ningú, aquest nom escrit en un paper. Linda Susan Boreman, filla d’una policia del Bronx, estudiant d’una escola catòlica, etcètera. Quan va entrar als cercles de la prostitució i la pornografia (un doble camí que, en el seu cas, va prendre del braç de Charles Traynor, marit, mànager i proxeneta alhora), es va transformar en la Linda Lovelace que ha passat a la història.

D’entrada, hi va haver algunes cintes de baix pressupost, els *loops*, curts sense argument i realitzats per a sales especialitzades. I un dia, Gerard Damiano, ex-perruquer i director que procedia dels ambients del cinema *underground* novaiorquès (i futur responsable de *The Devil in Mrs. Jones*, que la crítica ha considerat el primer gran clàssic del gènere pornogràfic), la va contractar per a un llarg. Res de l’altre món, setmana i mitja de rodatge, entre Florida i Nova York, pressupost ajustat. Ningú no s’imaginava aleshores que aquella ocurrència es convertiria en tot un esclat.

STELLA PICTURES

EL TEMPS

EL TEMPS

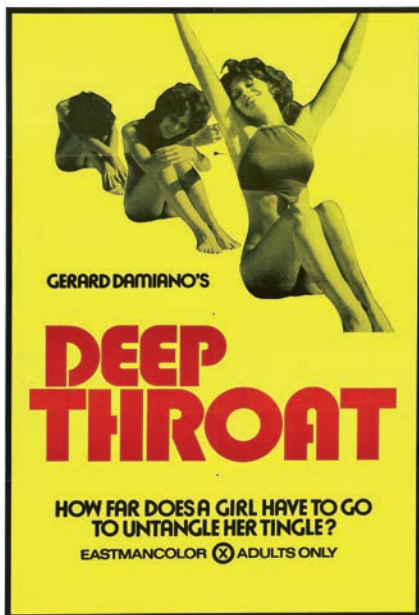

Tres rostres per a una història: Malin Akerman, la mateixa Linda Lovelace, i Amanda Seyfried, caracteritzada per al personatge.

Linda Lovelace no va participar directament dels enormes beneficis que va generar aquella cinta. Els seus honoraris van ser uns escarits 1.250 dòlars (que, a sobre, va cobrar el marit). “Però m’he fet famosa”, comentava ella, d’entrada, amb un somriure. Pocs anys després va explicar l’altra cara d’aquella moneda. I es va convertir, de fet, en una activa propagandista antipornografia: “Quan vostès miren *Gola profunda*”, va declarar davant d’una comissió creada per l’administració de Ronald Reagan, “em veuen a mi essent violada. És un crim que aquella pel·lícula es continuï projectant; durant tota l’estona tenia una pistola apuntant-me al cap”.

Una vida de pel·lícula. Escribia el *New York Times* que l’excitació d’Amanda Seyfried per interpretar Linda Lovelace “queda igualada o superada per una vida terrible que ningú no hauria volgut haver de viure mai”. El film que protagonitza Seyfried, de títol *Lovelace*, repassa aquesta vida de Dragon Khan, i, abans i tot de l’estrena, ha fet córrer tinta i generat àmplies expectatives.

No debades, i malgrat els anys passats, el nom de Linda Lovelace continua amb tirada suficient. El nom i la narració que té al darrere. “La seva història”, explica Jeffrey Friedman, codirector d’aquest *biopic*, “fa de pont entre el període de la revolució sexual i el del feminisme, va ser una figura clau en tots dos moments”.

El cartell original, del 1972.

A més de *Lovelace*, que sembla que ja està pràcticament llest per a l’estrena (amb noms per a l’atracció del públic, com són Sharon Stone o Sarah Jessica Parker), un altre projecte competeix en idèntica temàtica: *Inferno: A Linda Lovelace Story*. “Penso que és un bon tros d’hipèrbole que li diguin al teu film que és massa fosc per a ser una pel·lícula”, escrivia fa un temps qui n’és el director, Matthew Wilder. Un productor ho havia deixat estar al·legant foscúria i atmosfera opressiva, i el director es defensava. Fins ara, si se’n sap res, d’aquest altre

biopic, és, sobretot, per les desercions: a més de l’abandó del productor, hi ha el cas de la substitució de l’actriu, Lindsay Lohan, que va arribar a enregistrar algunes escenes ja dins del personatge però que no es veurà en pantalla. La sueca Malin Akerman serà l’encarregada d’interpretar l’estrella del porno, al costat de Matt Dillon, que hi farà de marit abusador. Aquesta versió de la vida de Lovelace pren com a eix vertebrador *Ordeal*, l’autobiografia que va publicar l’any 1980, quan ja vivia immersa en la seva croada contra la pornografia.

Deep Throat va ser, això és segur, un producte del seu temps. Amb llums i ombres i contradiccions. Linda Lovelace va morir després d’un accident de cotxe. Tenia cinquanta-tres anys. Era una cristiana renascuda. Treballava netejant oficines. En escriure’n l’obituari, algú va apuntar que els anys n’esborrarien la petja, que “*Gola Pregona*” acabaria essent tot just una mínima menció als apunts de les facultats de periodisme o d’història, una nota a peu de pàgina per a qui repassés l’escàndol del Watergate. Potser sí. I potser ja ningú no ho relacionarà amb la font original, aquell film de pornografia tirant a poca-solta. O potser no. De moment, Linda Lovelace torna a les pantalles. Per partida doble. Com per ganes de perdurar.

Núria Cadenes